Súd:	Krajský súd Prešov
Spisová značka:	1To/34/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu:	8317010507
Dátum vydania rozhodnutia:	18. 12. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Eva Pirkovská
ECLI:	ECLI:SK:KSPO:2018:8317010507.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Evy Pirkovskej a sudcov JUDr. Evy Rešatkovej a Mgr. Iva Maruščáka na verejnom zasadnutí konanom 18.12.2018 v trestnej veci proti obžalovanému F. A. a spol. pre prečin ublíženie na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák. a iné, o odvolaniach obžalovaných F. A. a ml. K. F. A. proti rozsudku Okresného súdu Humenné sp. zn. 3T 86/2017 zo dňa 12.04.2018 takto

r o z h o d o l :

Podľa § 319 Tr. por. z a m i e t a odvolania obžalovaných F. A. a ml. K. F. A..

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom uznal okresný súd obžalovaných F. A. a ml. K. F. A. za vinných z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák., v jednočinnom súbehu s prečinom výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Tr. zák., vo forme spolupáchateľstva podľa § 20 Tr zák. na tom skutkovom základe, že -dňa XX.XX.XXXX v čase medzi 21.15 hod. až 21.39 hod. pred vchodom do bytového domu na ulici B. 35 v S., po predchádzajúcej roztržke medzi K. F. A. a V. T. fyzicky napadli V. T. a to tak, že F. A. ho sotil na zem, kde ho priľahol a K. F. A. ho na zemi niekoľkokrát kopol do oblasti hlavy, následkom čoho mu spôsobili zranenia a to zlomeninu prednej steny maxilárnej dutiny vpravo, zlomeninu nosa bez posunu, pohmoždenie tváre obojstranne stredne ťažkého stupňa, pohmoždenie za pravým uchom ľahkého stupňa, pohmoždenie okolia oka vpravo stredne ťažkého stupňa, pohmoždenie okolia oka vľavo stredne ťažkého stupňa, pohmoždenie predlaktia vpravo ľahkého stupňa, ktoré si v zmysle znaleckého posudku vyžadujú dobu liečenia a obmedzenia v obvyklom spôsobe života cca 21 dní, pričom počas útoku na osobu poškodeného došlo k ohrozeniu jeho životne dôležitých orgánov a to k ohrozeniu očí zraku poškodeného.

Za to obž. F. A. podľa § 364 ods. 1 Tr. zák., prihliadajúc v zmysle § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák., na § 36 písm. j), l) Tr. zák. a § 37 písm. h) Tr. zák., podľa § 46 Tr. zákona, uložil trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) mesiacov.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. mu výkon uloženého trestu odňatia slobody podmienečne odložil a podľa § 50 ods. 1 Tr. zák., určil skúšobnú dobu na 1 (jeden) rok.

Podľa § 98 písm. a/ Tr. zák. od potrestania obž. ml. K. F. A. upustil.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por., zaviazal spoločne a nerozdielne obžalovaných F. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. XXXX/XX, 066 XX S., ml. K. F. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. XXXX/XX, XXX XX S., zaplatiť náhradu škody poškodenej Všeobecnej zdravotnej poisťovni, a.s., so sídlom Mamateyova 17, Bratislava 850 05, IČO: XX XXX XXX, obch. register Okresný súd Bratislava I, oddiel Sa, vložka číslo: 3602/B, vo výške 166,19 eur a Sociálnej poisťovni, pobočka Bratislava, Záhradnícka 31, 821 09 Bratislava, vo výške 59,10 eur.

Proti tomuto rozsudku podali v zákonom stanovenej lehote obžalovaní prostredníctvom zvoleného obhajcu písomne odvolanie, a to proti výroku o vine, treste a škode. V dôvodoch odvolania namietajú správnosť postupu konania, ktoré predchádzalo vyhláseniu rozsudku. Na hlavnom pojednávaní po prednesení obžaloby totiž urobili vyhlásenie, že sú vinní, no pred vyhlásením boli poučení len v zmysle § 257 ods. 1 písm. a), b) Tr. por. a neboli poučení aj v zmysle § 257 ods. 1 písm. c) Tr. por. Z tohto dôvodu im potom sudca neumožnil pre nesplnenie podmienok uvedených v § 257 ods. 4 Tr. por., urobiť vyhlásenie, že nepopierajú spáchanie skutku uvedeného v obžalobe. Súd ešte pred vyhláseniami o vine obžalovaných uviedol, že bude postupovať podľa § 257 ods. 4 Tr por. Obaja mali záujem trestné konanie čo najrýchlejšie ukončiť, a to na hlavnom pojednávaní, ktoré sa uskutočnilo dňa 12.04.2018, a to aj napriek tomu, že v prípravnom konaní svoju vinu popierali, opakovanie tvrdili, že skutok nespáchali. Dva dni pred konaním hlavného pojednávania oznámil poškodený, že súhlasí s uzatvorením zmieru. Obaja na porade u obhajcu JUDr. Františka Svatušku, ktorá sa uskutočnila dňa 11.04.2018 zobrali na vedomie postup v prípade zmieru medzi nimi ako obžalovanými a poškodeným. Na hlavnom pojednávaní ich obhajca JUDr. František Svatuška avizoval v stanovisku k obžalobe, že obžalovaní chcú urobiť vyhlásenie o vine a uzavrieť s poškodeným zmier, aj keď je pravdou, že na hlavné pojednávame sa poškodený nedostavil. Sú toho názoru, že po ich vyhlásení boli splnené podmienky na konanie o zmieri a mylne sa domnievali, že súd schváli zmier a zastaví trestné stíhanie priamo na pojednávaní dňa 12.04.2018. V ďalšom poukazujú na to, že ak po podaní obžaloby oprávnená osoba ponúkla skončenie vecí zmierom alebo z obsahu spisu takáto možnosť vyplýva, môže samosudca nariadiť konanie o zmieri, schváliť zmier a zastaviť trestné stíhanie. Samosudca postupuje podľa ust. § 220 až, 227 Tr. por. Súd môže schváliť zmier a zastaviť trestné stíhanie aj na hlavnom pojednávaní za predpokladu, že sú splnené podmienky pre schválenie zmieru. Súd pritom rovnako postupuje podľa ustanovení § 221 až § 227 Tr. por. Ich vyhlásenie o vine je potrebné považovať za vyhlásenie s výhradou, že po urobení vyhlásenia o vine súd pristúpi na ukončenie trestnej veci schválením zmieru medzi nimi a poškodeným a následne zastavením ich trestného stíhania. Vzhľadom na vyššie uvedené navrhli, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na rozhodnutie.

Prokurátor vo svojom písomnom vyjadrení k odvolacím námietkam obžalovaných navrhol odvolanie ako nedôvodné zamietnuť s odkázaním na priebeh hlavného pojednávania zo dňa 14.02.2018, kde bez pochybností na ktoré v odvolaní obžalovaní poukazujú, urobili vyhlásenie o vine podľa § 257 ods. 1 písm. b/ Tr. por. Rovnako preto za zákonné a riadne odôvodnené považuje aj výroky rozsudku o treste a náhrade škody.

Na základe podaného odvolania preskúmal krajský súd napadnutý rozsudok v intenciách ustanovenia § 317 ods. 1 Tr. poriadku, v zmysle ktorého ak odvolací súd nezamietne odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, pričom na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1., pričom zistil, že odvolanie oboch obžalovaných nie je dôvodné.

Vzhľadom na to, že odvolanie oboch obžalovaných smerovalo voči všetkým výrokom rozsudku najsamprv musel krajský súd ustáliť rozsah prieskumnej povinnosti, keďže z odôvodnenia napadnutého rozsudku, rovnako tak z obsahu súdne ho spisu, konkrétne zápisnice z hlavného pojednávania zo dňa 12.04.2018 bolo zrejmé, že súd prvého stupňa prijal vyhlásenie o vine podľa § 257 ods. 1 písm. b/ Tr. por. u oboch obžalovaných, a preto vykonal dokazovanie vo veci len čo do výroku o treste a náhrade škody.

Obaja obžalovaní v odvolaní v podstate namietali, že konanie súdu predchádzajúce ich vyhláseniu o vine trpí takými vadami, ktoré spôsobujú jeho nezákonnosť, lebo neboli riadne poučení aj o možnosti urobiť vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. c/ Tr. por. Súčasne namietali, že ak aj vyhlásenie o vine urobili, tak ho urobili s výhradou a konali tak len preto, lebo potom by mal súd splnené podmienky na začatie konania o zmieri medzi nimi a poškodeným s čím by súhlasili a po jeho uzavretí, by boli zase splnené podmienky pre ukončenie ich veci zastavením trestného stíhania, čo sa však nestalo.

V prvom rade je potrebné uviesť, že krajský súd po preskúmaní postupu prvostupňového súdu pri poučení oboch obžalovaných pred ich vyhlásením o vine podľa § 257 ods. 1 písm. b/ Tr. poriadku z obsahu zápisnice o hlavnom pojednávaní zo dňa 12.04.2018 (ako aj jeho zvukového záznamu) nezistil v postupe súdu také pochybenia, ktoré by mali mať za následok jeho nezákonnosť, pre ktoré by bolo nevyhnutné vec zrušiť a vrátiť ju súdu na opätovné prejednanie.

Súd prvého stupňa postupoval v súlade so zákonom, ak pri poučení podľa § 257 ods. 1 Tr. por. oznámil obom obžalovaných, že môžu urobiť vyhlásenie len - podľa písm. a/,b/, a nie aj podľa písm. c/ (teda, že nepopierajú spáchanie skutku alebo niektorého zo skutkov uvedených v obžalobe) - lebo ešte pred samotným vyhlásením o vine ich súčasne poučil, že nie sú v danom prípade splnené podmienky upravené v ust. § 257 ods. 4 Tr. por. pre takéto vyhlásenie.

Z dikcie ust. § 257 ods. 4 Tr. por. plynie, že súd môže (nie má povinnosť) povoliť obžalovanému, aby na miesto vyhlásenia, že je vinný, vyhlásil, že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe, ktoré súd pre potreby ďalšieho konania bude považovať za priznanie spáchania skutku. Súd tak môže postupovať, len ak dospeje k záveru, že si to vyžadujú okolnosti prípadu, záujem verejnosti alebo obžalovaného (ako je tomu napr. pri prejednávaní mravnostných deliktov - trestná činnosť spojená so sexuálnym motívom, kedy v pojednávacej miestnosti bude širšia verejnosť a medzi nimi prípadne aj príbuzní obžalovaného, čo charakteru žalovanej trestnej činnosti v posudzovanom prípade zjavne nezodpovedá).

Napokon z hľadiska samotných následkov (účinkov) vyhlásenia podľa § 257 ods. 1 písm. b/, resp. podľa písm. c/ Tr. por., je v danom prípade bez významu, či súd mal alebo nemal umožniť aj vyhlásenie podľa písm. c/ obžalovaným, ak pre oba prípady (formy vyhlásenia) platí podľa § 257 ods. 5 Tr. por., že ak súd príjme vyhlásenie obžalovaného o vine alebo vyhlásenie, že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe, tak takéto vyhlásenie (obe jeho formy), je potom neodvolateľné a v tomto rozsahu nenapadnuteľné odvolaním ani dovolaním, okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por.

Neobstoja ďalej ani námietky obžalovaných, že ak aj urobili vyhlásenie o vine, urobili ho s výhradou, podmieňujúc ho začatím konania o zmieri s poškodeným a následným zastavením ich trestného stíhania, o čom mal mať súd od počiatku vedomosť.

Aj v tomto prípade súd prvého stupňa nepochybil, ako je to zrejmé z obsahu zápisnice z hlavného pojednávania zo dňa 12.04.2018, čo potvrdzuje aj zvukový záznam. Súd totižto opakovane obhajcu obžalovaných za ich prítomnosti upozornil, že vyhlásenie o vine podľa § 257 ods. 1 písm. b/ Tr. por. nie je možné podmieňovať žiadnymi okolnosťami. Následne v prípade oboch obžalovaných, po riadnom poučení o následkoch takého vyhlásenia podľa § 257 ods. 5 Tr. por. ešte pred urobením vyhlásenia im umožnil sa s obhajcom poradiť, pričom obaja zhodne urobili už popísané vyhlásenie o vine.

S odvolaním sa na doposiaľ uvedené krajský súd v posudzovanej veci teda nezistil také chyby, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. poriadku, keďže okresný súd podľa § 257 ods. 1 písm. b/ Tr. por. zákonu zodpovedajúcim spôsobom na hlavnom pojednávaní konanom dňa 12.04.2018 prijal vyhlásenie obžalovaných o vine, keď ich najsamprv poučil podľa ustanovenia § 257 ods. 1-3, 5 Tr. poriadku, a keďže kladne odpovedali na otázky uvedené v § 333 ods. 3 písm. c/, d/, f/, g/ a h/ Tr. poriadku, postupom podľa § 257 ods. 7, 8 Tr. poriadku prijal ich vyhlásenie a rozhodol, že dokazovanie vo vzťahu k výroku o vine vykonávať nebude a preto v ďalšom vykonal dokazovanie len pre účely určenia druhu a výmery trestu

Za danej situácie dospel krajský súd k záveru, že na podklade odvolania obžalovaných bolo možné v danom prípade preskúmať len výrok o treste, vo vzťahu ku ktorému odvolacie námietky bližšie nekonkretizovali, a to vo vzťahu obž. F. A., pretože u obž.ml. K. F. A. súd upustil od potrestania, ako aj výrok o náhrade škody.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že okresný súd pri určovaní druhu trestu a jeho výmery prihliadal najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti, na osobu páchateľa, jeho pomery, ako aj možnosť nápravy, teda na základné kritéria pri upravené v ust. § 3X ods. 4 Tr. zákon.

Krajský súd v rámci prieskumnej dospel k záveru, že súd prvého stupňa sa uvedenými kritériami riadil vo vzťahu k obž. F. A. len čiastočne.

To je možné konštatovať, už vo vzťahu k vyhodnoteniu zistených skutočností rozhodných pre ustálenie poľahčujúcich, resp. priťažujúcich okolností.

Za v súlade so zákonom možno považovať priznanie poľahčujúcej okolnosti uvedenej v ustanovení § 36 písm. l/ Tr. zákona, teda že vyhlásením o vine sa k spáchaniu trestného činu preukázateľne priznal a svoje konanie oľutoval.

Polemizovať by bolo možné o správnosti priznania poľahčujúcej okolnosti uvedenej v § 36 písm. j/ Tr. zák., teda že pred spáchaním činu viedol riadny život, a to vzhľadom na jeho štyri záznamy v odpise registra trestov, aj keď je pravdou, že všetky odsúdenia sú zahladené (čo však neznamená, že sa trestnej činnosti nedopustil) a naviac sú naozaj z dávnejšej doby (období rokov 1994-2000) a evidovaný priestupok z roku 2016 je pre porušenie pravidiel cestnej premávky. Aj keby mal však krajský súd v tomto smere iný názor, než súd prvostupňový, nemohol by jeho záver zmeniť, keďže odvolanie bolo podané len v prospech obžalovaného.

Správne okresný súd postupoval, keď obžalovanému pričítal ako priťažujúcu okolnosť okolnosť uvedenú v § 37 písm. h/ Tr. zák. teda, že spáchal viac trestných činov, keďže sa spolu synom K. dopustili dvoch trestných činov v jednočinnom súbehu tak, ako je to uvedené vo výroku odvolaním napadnutého rozsudku.

V súlade so zákonom prvostupňový súd postupoval, keď v zmysle zásady uvedenej v § 41 ods. 1 Tr. zák. ukladal úhrnný trest podľa trestnej sadzby vzťahujúcej sa na trestný čin prísnejšie trestný, čo je v danom prípade trestný čin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 Tr. zák., za ktorý je stanovená sadzba až na 3 roky. U prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák. je trestná sadzba stanovená na 6 mesiacov až 2 roky, takže v zmysle poslednej vety § 41 ods. 1 Tr. zák. základnou sadzbou, z ktorej mal súd vychádzať bola sadzba 6 mesiacov až 3 roky.

Za situácie, keď okresný súd obžalovanému priznal dve poľahčujúce a pričítal jednu priťažujúcu okolnosť, potom pri úprave trestnej sadzby podľa § 38 ods. 3 Tr. zák. (teda znížení jej hornej hranice o jednu tretinu) postupom podľa § 38 ods. 8 Tr. zák. (čiže z rozdielu medzi dolnou a hornou hranicou), bolo potrebné trest ukladať v rámci trestnej sadzby 6 mesiacov až 20 mesiacov.

Trest odňatia slobody na úplne dolnej hranici trestnej sadzby s podmienečným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu v minimálnej výmere uložený obžalovanému F. A. možno s ohľadom na osobu obžalovaného, ale predovšetkým okolnosti súdeného prípadu i spôsobený následok považovať za trest skôr mierny.

Polemizovať by tiež bolo možné so záverom prvostupňového súdu, že v danom prípade u obžalovaného ml. K. F. A. boli splnené podmienky pre upustenie od potrestania podľa § 98 písm. a) Tr. zák., pretože s prihliadnutím na charakter spáchaného skutku a na jeho doterajší život je možné dôvodne očakávať, že už prejednanie veci pred súdom postačuje na jeho nápravu.

V tejto súvislosti je totiž potrebné poukázať najmä na spôsob akým sa trestného činu dopustil, ale hlavne aký mal podiel na spôsobených zraneniach poškodenému.

Zo skutkovej vety výroku rozsudku je zrejmé, že jeho otec F. A. mal poškodeného sotiť na zem a tam ho priľahnúť a práve obžalovaný mladistvý mal niekoľkokrát kopnúť poškodeného do oblasti hlavy, práve jeho útokom mali byť poškodenému spôsobené najzávažnejšie zranenia v oblasti hlavy.

Aj keby však krajský súd mal za to, že okolnosti, že obžalovaný mladistvý bol ten, kto sa výrazne podieľal na spôsobenom následku, zranení poškodeného, že sa dopustil dvoch trestných činov, že už bol postihnutý za majetkový delikt v priestupkovom konaní, spochybňujú konštatovanie súdu prvého stupňa, že už prejednanie veci pred súdom postačuje na jeho nápravu, o to viac, pokiaľ je podľa správy odboru sociálnych vecí a rodiny v S. obž.ml. K. F. A. vedený v evidencii detí na ktorých sa vykonávajú opatrenia sociálnej kurately už od 25.6.2012, nemohol by toto, ani ďalšie uvedené pochybenia súdu prvého stupňa napraviť, lebo by to bolo v neprospech obžalovaných a znamenalo by to porušenie zákazu zmeny k horšiemu podľa § 322 ods. 3 Tr. por., keďže v danom prípade absentuje odvolanie prokurátora v neprospech obžalovaných.

Keďže krajský súd ani vo výroku o náhrade škody nezistil chyby, ktoré by bolo možné napraviť v prospech obžalovaných, postupom podľa § 319 odvolanie oboch obžalovaných zamietol ako nedôvodné.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.